

บทคัดย่อ

รายงานการวิจัย : รูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2

ผู้วิจัย : นางนันทยา ใจตรง

ปีที่ศึกษา : 2564

.....

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 2) เพื่อสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 3) เพื่อทดลองใช้และปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 และ 4) เพื่อศึกษาผลการใช้และประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างและกลุ่มผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ 1) ครูผู้สอน 2) นักเรียน 3) ผู้เชี่ยวชาญ และ 4) บทความวิจัยและรายงานการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบสัมภาษณ์ และ 3) คำถามสนทนากลุ่ม (Focus group) สถิติที่ใช้ในการสังเคราะห์และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ได้แก่ เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) ข้อมูลเชิงปริมาณ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และร้อยละ ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหา ความต้องการ และแนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า

1.1 สภาพปัญหาด้านการบริหารสถานศึกษาและสภาพปัญหาด้านความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) โดยภาพรวมมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาอยู่ในระดับมาก ส่วนนักเรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

1.2 ความต้องการในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ตามความคิดเห็นของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน และครูผู้สอน ต้องการให้ผู้เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายที่ชัดเจน การวิเคราะห์ปัญหาที่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปีที่ผ่านมา มีแนวทางในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ชัดเจน ส่งเสริมให้ครูมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่หลากหลายที่เน้นนักเรียนเป็นสำคัญ ส่งเสริมให้ครูผลิตสื่อการเรียนการสอนที่ทันสมัยน่าสนใจ รวมถึงการวัดประเมินผล และต้องการแนวทางในการเขียนแผนการสอน รวมถึงต้องให้การนิเทศการสอนครูอย่างสม่ำเสมอโดยสร้างทีมในการนิเทศร่วมกัน

1.3 แนวทางในการสร้างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครูเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการวางแผนในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู 2) ด้านการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้ของครู และ 3) ด้านการกำกับติดตาม

2. ร่างรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนตามวงจรคุณภาพเดมมิง (PDCA) และมี 15 องค์ประกอบ ได้แก่ ขั้นที่ 1 การวางแผนมอบนโยบายในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) มี 5 องค์ประกอบ ขั้นที่ 2 การส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) มี 4 องค์ประกอบ ขั้นที่ 3 การกำกับติดตาม มี 3 องค์ประกอบ และขั้นที่ 4 การปรับปรุงสะท้อนผล มี 3 องค์ประกอบ

3. ผลการทดลองใช้และตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 พบว่า ผลการนำรูปแบบการบริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ไปทดลองใช้ (Pilot Test) กับโรงเรียนวัดทองประดิษฐ์ ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ทุกด้านอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับสถานศึกษาในปีการศึกษา 2562 สูงกว่าปีการศึกษา 2561 และพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active

Learning) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและความคิดเห็นของนักเรียนอยู่ในระดับมาก ผลการปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ประกอบด้วย 4 ชั้น 14 องค์ประกอบ

4. ผลการใช้และประเมินคุณภาพของรูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ดังนี้

4.1 ความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) โรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) พบว่า โดยรวมทุกด้านมีค่าเฉลี่ยของคะแนนเพิ่มขึ้นทุกครั้งที่ได้รับการประเมิน

4.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับสถานศึกษา ปีการศึกษา 2563 สูงกว่าปีการศึกษา 2562 ผลการทดสอบความสามารถพื้นฐานของผู้เรียนระดับชาติ (NT) ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยรวมปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ และผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินั้นพื้นฐาน (O-NET) ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า ปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยต่ำกว่าระดับประเทศ แต่โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยสูงกว่าปีการศึกษา 2562 ส่วนนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2562 และปีการศึกษา 2563 มีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าระดับประเทศ

4.3 พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) ตามความคิดเห็นของครูผู้สอนและความคิดเห็นของนักเรียนหลังการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา สูงกว่าก่อนการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษา

4.4 ครูผู้สอนและนักเรียนมีความพึงพอใจต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

4.5 ผลการประเมินรูปแบบการบริหารสถานศึกษาฯ ในด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ทางปฏิบัติ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้อง โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ผลการปรับปรุงรูปแบบการบริหารสถานศึกษาฯ คือเพิ่มเติมรายละเอียดของกิจกรรมในคู่มือการใช้รูปแบบฯ ให้ตอบสนองกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน ซึ่งรูปแบบการบริหารสถานศึกษาฯ ยังคงประกอบด้วย 4 ชั้น 14 องค์ประกอบ ภายใต้รูปแบบ “5 มอบนโยบาย 4 ส่งเสริม 3 ติดตาม 2 สะท้อน” คือ ชั้นที่ 1 การวางแผนมอบนโยบาย (5 มอบนโยบาย) ชั้นที่ 2 การส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) (4 ส่งเสริม) ชั้นที่ 3 การกำกับติดตาม (3 ติดตาม) และชั้นที่ 4 การปรับปรุงสะท้อนผล (2 สะท้อน)

4.6 การขยายผลการใช้รูปแบบการบริหารสถานศึกษาโดยการส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนโรงเรียนวัดบางสะแก (วิทยารังสรรค์) ณ โรงเรียนวัดไผ่โรงวัว , โรงเรียนกมลศรี และโรงเรียนบ้านท่าส้มโฮง พบว่า ครูมีความสามารถในการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษาอังกฤษ ระดับสถานศึกษาของปีการศึกษา 2564 สูงกว่าเป้าหมายที่โรงเรียนกำหนดไว้ ผลการทดสอบระดับชาติมีคะแนนเฉลี่ยโดยภาพรวมสูงกว่าระดับประเทศ พฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียนที่ได้รับการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ครูผู้สอนมีความพึงพอใจที่มีต่อรูปแบบการบริหารสถานศึกษา ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้เชิงรุกของครู (Active Learning) โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด